

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye tárgy: Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra a több tagállam által indított, a kutatást és fejlesztést végző kkv-k támogatását célzó kutatási és fejlesztési programban történő közösségi részvételről

COM(2007) 514 végleges – 2007/0188 (COD)

(2008/C 224/04)

2007. október 11-én az Európai Unió Tanácsa úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 172. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra a több tagállam által indított, a kutatást és fejlesztést végző kkv-k támogatását célzó kutatási és fejlesztési programban történő közösségi részvételről

Az EGSZB elnöksége 2007. szeptember 25-én megbízta az „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekciót a bizottsági munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. május 28-29-én tartott, 445. plenáris ülésén (a május 29-i ülésnapon) főelőadót jelölt ki Claudio CAPPELLINI személyében, továbbá egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) támogatja az Eurostars közös program célkitűzéseit, de mindemellett hangsúlyozza, hogy a kkv-k valós innovációs szükségleteihez igazított és orientált új EU-s kutatási és fejlesztési politikák és programok elfogadásakor tekintetbe kell venni a kkv-k különböző kategóriáit, méreteit és tevékenységi területeit.

1.2 Az EGSZB üdvözli a tagállamok javaslatát az úgynevezett „K+F-t végző kkv-k” támogatására irányuló Eurostars Közös Program elfogadására, és megjegyzi, hogy a programnak a hozzá csatlakozó országokban működő minden, az innovációs folyamatokban részt venni hajlandó kkv előtt nyitva kell állnia.

1.3 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy eszközöket kell találni a Eurostars Közös Programból kimaradó EUREKA-tagállamok mindegyikének bevonására.

1.4 Az EGSZB aggályosnak tartja az Eurostars Közös program jogosultsági kritériumait⁽¹⁾, amelyek a részvételt „a teljes idő-egyenérték vagy az éves forgalom minimum 10 %-át kutatási tevékenységekbe beruházó” kutatási-fejlesztési kkv-k körére korlátozzák. Még ha a korlátozás csupán a projektet javasoló kutatási-fejlesztési kkv-re (a projektvezetőre) vonatkozik is, a K+F-t végző kkv-k meghatározása kodifikált mutatókon alapul, figyelmen kívül hagyva a „nem kodifikált tudás”⁽²⁾ különféle formáit, bár az igazán innovatív eljárások gyakran jórészt „hallgatolagos tudásra” épülnek⁽³⁾.

1.5 Az EGSZB ezért ismételten hangsúlyozza azt az elvet, hogy a projektjavaslatok közötti igazságos verseny érdekében a projekteket a tartalmi kiválóság, a K+F terén szerzett vezetői

szakértelem és a program céljaival való koherencia alapján kellene kiválasztani, nem zárva ki az Eurostars programban részt venni szándékozó innovatív kkv-k széles körét. Ezenkívül lehetővé kell tenni, hogy finanszírozásban részesüljenek azok a képzési programok, amelyek célja az, hogy szakértelemmel ruházza fel azokat a vezetőket, akik a kutatásban alkalmazott technológiákat piacképes termékek előállítására szeretnék felhasználni.

1.6 Az EGSZB ezért kéri, hogy az Eurostars Közös program megfelelő eljárásaival összhangban külön költségvetési tétel kerüljön beiktatásra a tagállamok – a kkv-szervezetekkel együttműködésben szervezett – transznacionális kezdeményezései számára a kkv-k számára vonzó, az Eurostars projektek eredményeiről szóló információknak a kkv-k szélesebb köréhez történő eljuttatására. Az Eurostars program sikerében érdekelt kkv-k azáltal is jobban „sajátjuknak éreznék” a programot, ha a kkv-szervezetek és a szociális partnerek közös adatbázist és többnyelvű ágazati webplatformokat hoznának létre és népszerűsíteniék.

1.7 Az EGSZB aggodalmának ad hangot a K+F tevékenységek globális költségeihez való kkv-hozzájárulás megállapításának kritériumaival kapcsolatban. Fontos tisztázni, hogy a dolgok jelen állása szerint az Eurostars Közös program a kkv-któl együttesen legalább 50 %-os hozzájárulást vár el a K+F tevékenységek költségeihez. Mivel ez a kritérium kizár számos piaci alapon működő kkv-t, meg kellene fontolni a lehetőségét annak, hogy ezt a küszöböt 25 %-ra csökkentjük az Eurostars program időközi értékelésének időszakára⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ <http://www.eurostars-eureka.eu/>

⁽²⁾ Hartmut Hirsch-Kreinsen: „Low-tech” innováció, *Industry and Innovation*, 2008. február.

⁽³⁾ Kísérleti projekt: <http://www.pilot-project.org>.

⁽⁴⁾ A6-0064/2008 (módosítás a javaslatához), Európai Parlament, Ipari Bizottság, Kutatás és energia, 2008.

1.8 Továbbá az érdekelt tagállamoknak és az Unió nemzeti hatóságainak az uniós és nemzeti kkv-szervezetek és a kutatásban érdekelt egyéb felek aggályait is figyelembe kellene venniük a hatás nyomon követésének és az eredmények terjesztésének különböző fázisaiban. A kkv-kkal és kutatás-fejlesztéssel foglalkozó uniós tanácsadó csoport által végzendő rendszeres ellenőrzést a tagállamok és más uniós vagy nemzeti szintű hatóságok által igénybe vehető technikai konzultáció állandó eszközévé kell tenni. Az EGSZB Egységes Piac Megfigyelőközpontja a kkv-k kategóriájával karöltve szintén szerepelhetne tanácsadó tagként a tanácsadó csoportban a nyomon követési, végrehajtási és terjesztési fázisokban.

1.9 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az Eurostars Közös programot átlátható és nem bürokratikus módon kell végrehajtani, egyszerűbbé téve az információkhoz való hozzáférést, a részvételt, és különösen a nyomon követési tevékenységekbe való bekapcsolódást a kkv-k és a hozzájuk kötődő, érdekelt K+F intézmények számára. Ennek megfelelően a projektek finanszírozását átalányösszegű kifizetések formájában kellene nyújtani, ahol pedig ez nem egyeztethető össze a nemzeti programmal, átalánytételeket kellene kialakítani.

1.10 Az Eurostars program hatékony végrehajtása érdekében meg kell erősíteni a regionális innovációs hálózatokat, hogy egyablakos formában tudják támogatni az innovatív kkv-kat, tényleges hozzáférést biztosítva számukra az európai K+F finanszírozáshoz. Annak érdekében például, hogy a K+F-t végző kkv-k jobban megismerjék a specifikus finanszírozási programokat, szorosabbra kellene fűzni és jobban kellene koordinálni az EUREKA hálózatok, a meglévő állami/magán intézmények és az uniós/nemzeti/regionális kkv-szervezetek kapcsolatát. A kkv-kat képviselő szervezeteken keresztül eseménysorozatot kellene finanszírozni, hogy a kkv-k és az érdekelt szervezetek tisztában legyenek az innováció jelentésével és jelentőségével, valamint az EU jövőjében betöltött szerepével.

1.11 A Eurostars program keretében a kkv-szektorok által kiválasztott projektek listáját (?) az Eureka hálózaton keresztül közzé kellene tenni az interneten. Ezenkívül nyilvánosságra kellene hozni azoknak a jelentős innovatív tartalommal rendelkező, finanszírozható programoknak a jegyzékét, amelyek mindaddig nem részesültek támogatásban. A listában a nemzeti szintű állami és magánbefektetők neve is olvasható lenne, ha a program esetleg további pénzügyi támogatást igényel.

1.12 A kkv-ra és a K+F tevékenységre vonatkozó politikákért felelős nemzeti hatóságok, illetve az Eureka közötti hatékony koordinációnak következetesnek kell lennie, és meg kell felelnie a kkv-szervezetek és az érdekelt szélesebb köre által kinyilvánított igényeknek (többek közt a magán- és állami kutatóintézeteket is beleértve). Az EGSZB felhívja az érdekelt európai intézményeket, a tagállamokat illetve a szlovén és a francia elnökséget, hogy biztosítsák: a koordináció a kkv-k elvárásaival és a programok célkitűzéseivel összhangban történjen.

1.13 A kkv-k K+F támogatási programokban illetve az Eurostars Közös programban való részvételével kapcsolatban az EGSZB sürgeti a javaslat előterjesztésétől az EU jóváhagyásáig tartó hosszú időszak lerövidítését, így ösztönözve a kkv-kat projektek benyújtására.

(?) http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm?pg=results

1.14 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a kkv-k K+F támogatás-feltevő kapacitásának fokozása érdekében az Európai Bizottságnak meg kell vizsgálnia a kkv-k számára a 7. keretprogram „Együttműködés” fejezete címén rendelkezésre álló, fel nem használt források (a 6. keretprogram „Tematikus prioritás” költségvetésének 15 %-a) „Kapacitás” programra (CRAFT stb.) történő átcsoportosításának lehetőségét, mely program hatékonyabban képes megcélozni a kkv-kat.

1.15 Az EGSZB kéri az Európai Bizottságot, hogy fordítson több figyelmet a kkv-kra nehezedő aránytalan szabályozási terhekre, amelyek akár tízszer nagyobbak is lehetnek a nagyvállalatokénál⁽⁶⁾. A K+F programokban más európai és nemzetközi partnerekkel pályázó kkv-k esetében kívánatos volna továbbá a projektmenedzsment költségek csökkentése és a pályázati eljárások egyszerűsítése is. Az EGSZB szeretne megoldást látni a szellemi tulajdonjogok és az európai szabadalmak kérdésére⁽⁷⁾ is, ahol a jelenlegi helyzet akadályozza az európai versenyképességet és innovációt. A hozzáférhető szabadalmi és szellemi tulajdonjog-rendszer⁽⁸⁾ fontos nem pénzügyi tőkének számíthatna, amikor a nemzetközi projektekben részt vevő vállalkozások közötti partnerség megerősítéséről van szó.

2. A vélemény háttere

2.1 Az EU kormányfői által 2000-ben jóváhagyott Kisvállalkozások Európai Chartájában a felek megállapították, hogy a kisvállalkozásokat az innováció, a foglalkoztatás és a társadalmi és helyi integrációs folyamatok hajtóerejének kell tekinteni Európában⁽⁹⁾. 2007 októberében az Európai Bizottság bejelentette egy „Európai kisvállalkozási kezdeményezés” (SBA)⁽¹⁰⁾ előkészítését, amely egy sor intézkedést határoz meg a vállalkozó szellem, a vállalkozói kultúra és a kompetenciákhoz való hozzáférés elősegítésére⁽¹¹⁾. 2008 folyamán az Európai Bizottság több kezdeményezést is megvizsgál a kkv-k szempontjából⁽¹²⁾ azzal a céllal, hogy növelje az utóbbiak részvételét az EU-s programokban.

2.2 A fenti előzmények alapozták meg az Eurostars egyedi közös programra irányuló javaslatot. Az EK-szerződés 169. cikke alapján életre hívott programhoz, melynek célja a 7. kutatási keretprogram (FP 7) „Kisvállalkozások kutatási tevékenysége” című fejezetéhez kapcsolódó tevékenységek kiegészítése, és melynek irányítását az EUREKA látja el, 22 tagállam és öt további EUREKA ország (Izland, Izrael, Norvégia, Svájc és Törökország) csatlakozott. Az Eurostars programban jelenleg 30

⁽⁶⁾ Az aránytalan szabályozási terhek csökkentésének modelljei, Európai Bizottság, 2007 május, Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság.

⁽⁷⁾ A költségvetéhez kapcsolódó szabadalmi rendszerben, Université Libre de Bruxelles, Munkadokumentum, WP-CEB 06-002, Brüsszel 2006., ld. a 17. oldaltól.

⁽⁸⁾ Az európai szabadalmi rendszer megerősítése: COM(2007) 165.

⁽⁹⁾ Kisvállalkozások európai chartája, Feira-i Európai Tanács, 2000. június 19-20.

⁽¹⁰⁾ Kis- és középvállalkozások – megoldás a további növekedésre és a jobb munkahelyteremtésre A modern kkv-politika féldős felülvizsgálata. COM(2007) 592 final, 4.10.2007.

⁽¹¹⁾ Luc Hendrickx: „UEAPME elvárások az Európai Kisvállalkozási Törvényre irányuló javaslattal kapcsolatban”, 2007.12.14.

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/sba_en.htm.

tagország vesz részt: Ausztria, Belgium, Ciprus, Csehország, Dánia, az Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Izland, Írország, Izrael, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szlovákia, Szlovénia és Törökország.

2.3 Az FP 7 számos, az FP 6 felülvizsgálata⁽¹³⁾ keretében előterjesztett intézkedésjavaslatot magába épít a kkv-kat segítő politikák terén meglévő hiányosságok orvoslása érdekében. Az FP7 tartalmaz egy kisvállalkozás-politikai stratégiát, amely mind kvalitatív, mind kvantitatív jellegű intézkedéseket is magába foglal a nemzeti, illetve regionális szintű tevékenységek élénkítésére. Célja kisvállalkozási klaszterek és hálózatok létrehozása, az összeurópai együttműködés fokozása az információs technológiákat használó kisvállalkozások között, és az együttműködési megállapodások bevált gyakorlatainak terjesztése a kisvállalkozások közötti együttműködés támogatása érdekében⁽¹⁴⁾.

2.4 Az EU-ban bejegyzett 23 millió kkv az összes európai vállalkozás 99 %-át és a kereskedelmi forgalom kétharmadát adja, és e vállalkozások támogatják a kulcsszereplőket a fenntartható fejlődésben⁽¹⁵⁾. A versenyképesség fokozása érdekében azonban ésszerűsíteni kell e vállalkozások működését, és a kritikus tömeget elérő, koherensebb csoportot kell alkotniuk, hogy specifikus kockázati tőke-alapok, tudományos parkok, inkubátorok és regionális innovációs politikák segíthessék fejlődésüket⁽¹⁶⁾.

2.5 Az „Euróbarométer villámjelentése” hangsúlyozza, hogy a kkv-k növekedését veszélyeztetheti az európai polgárok kockázatkéretű magatartása, az elegendő vállalkozó szellem hiánya⁽¹⁷⁾. Ezért különösen fontos fellépni a vállalkozók szakmai arculatának javításáért, és az innovációban, a gazdasági fejlődésben és általában a jólétben játszott kulcsszerepük nagyközönség körében való tudatosításáért. A liszaboni célkitűzések teljesülését csakis a felelős, energikus és kreatív, szabadon szárnyaló vállalkozó szellem garantálhatja⁽¹⁸⁾.

2.6 Ennek ellenére a tagállamok által a kkv-k támogatására hozott specifikus intézkedések nem minden esetben ösztönzik és támogatják az országok közötti kutatási együttműködést és a technológiaátadást. A piac átalakítása és a nemzetközi értékláncok kialakítása érdekében az európai kkv-knak erőteljes globális versenyben kell helytállniuk, a folyamatos innováció jegyében, egyre szélesebb nemzetközi kontextushoz alkalmazkodva. Az Eurostars Közös programnak azokat a kkv-kat és állami és/vagy magán kutatási intézményeket kell támogatnia, amelyek erőfeszítései kifejezetten a K+F projektek támogatására, eredményeik terjesztésére, a tudás átadására és hozzáférhetőségének javítására irányulnak. Elsősorban olyan projekteket kellene juttatnia, amelyek rendes esetben hasonló programokban

ritkán részt vevő, vagy azokhoz nehezen hozzáférő intézményeket, csoportokat és/vagy egyedi kkv-kat is magukba foglalnak. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az Eurostars Közös Programhoz való hozzájárulást ki kell terjesztetni az EUREKA összes tagállamára, különösen azokra, amelyek nemrégiben csatlakoztak az EU-hoz, és hasznukra válhat a nemzeteket átfogó megközelítés.

2.7 Az Eurostars Közös program a K+F-t végző kkv-kra irányul, külön hangsúlyt fektetve a piacorientált K+F projektekre és a több partnerrel (különböző országok legalább két független résztvevőjével) kivitelezett transznacionális projektekre. A program fontos aspektusa az alulról építkező megközelítés, amely a „K+F-t végző kkv-kat” a felelősségvállalásra és a stratégiai üzleti innovációra ösztönzi. A kkv-k így kézben tartják a folyamatot, és képesek a kereskedelmi lehetőségek tükrében befolyásolni a jelenlegi kutatások kimenetelét.

3. Az Eurostars Közös program célkitűzései

3.1 A Szerződés 169. cikke szerint a kutatási és fejlesztési programokban történő részvétel magában foglalja, hogy a részt vevő EU-tagállamok nemzeti kutatási programjaikat integrálják, elkötelezve magukat egy közös kutatási program mellett. Az Európai Bizottság négy lehetséges kezdeményezést azonosított a 169. cikk alapján. Ezek egyik az Eurostars közös program a kkv-k és partnereik számára.

3.2 Az Eurostars program a részt vevő államokban székhellyel rendelkező egy vagy több, a K+F területén aktív kkv által előterjesztett projekteket támogat. A projektek a tudomány és technológia minden területét lefedhetik (de csak polgári célt szolgálhatnak). A projekteknek együttműködésen kell alapulniuk, és végrehajtásuknak legalább két, különböző Eurostars tagállamból származó, kutatással, technológiai fejlesztéssel, demonstrációval, szakképzéssel és terjesztési tevékenységgel foglalkozó független résztvevő bevonásával kell történnie. A kkv-k természetével összhangban a projektek rövid életciklusúak. A projektek maximális időtartama három év, és a projekt kialakításától számított két éven belül a kutatás eredményének készen kell állnia a piacon való megjelenésre.

3.3 Az Eurostars közös program jelentős multiplikátorhatást biztosíthat a közösségi finanszírozás számára: a tagállamok, valamint öt további EUREKA-ország (Izland, Izrael, Norvégia, Svájc és Törökország) hozzájárulása 300 millió EUR lesz. A Közösség a tagállamok hozzájárulását további egyharmadával egészíti ki, 400 millió EUR közfinanszírozású költségvetéssel rendelkező programot hozva létre. Azt feltételezve, hogy a projekt finanszírozási ráta az 50-75 % közötti tartományban

⁽¹³⁾ HL C 234., 2005.9.22., 14. o., 2005.3.9., Az UEAPME állásfoglalása a 6. kutatási és fejlesztési keretprogram folytatásáról, 2005. január.

⁽¹⁴⁾ A kkv-politika féldős felülvizsgálata, COM(2007) 592, 4.10.2007.

⁽¹⁵⁾ A Közösség liszaboni programjának végrehajtása: A kis és középvállalkozások gazdasági növekedésének finanszírozása – Európai többletérték, COM(2006) 349, 2006.6.29.

⁽¹⁶⁾ Tudomány és technológia, Európa jövőjének kulcsa, COM(2004) 353, 2004.6.16.

⁽¹⁷⁾ Európai kkv-k megfigyelőközpontja, Eurobarométer 196, 2007. május

⁽¹⁸⁾ Beruházás a tudásba és az innovációba, HL C 256., 2007.10.27., 8. o..

mozog, az Eurostars a program időtartama alatt további, 133 és 400 millió EUR közötti magánfinanszírozást mozgósíthat (multiplikátor hatás). A várható hozzájárulások kalkulációja során az egyes Eurostars projektek átlagos költségét 1,4 millió EUR-nak vették. Átlagosan 50 %-os finanszírozási rátával, projektenként 0,7 millió eurós közfinanszírozással, és 400 millió EUR teljes program-költségvetéssel számolva 565 projekt finanszírozható.

3.4 A közösségi hozzájárulás egy finanszírozási űrt kíván betölteni a K+F tevékenységek korai szakaszában, amikor az innovatív tevékenységek viszonylag magas kockázattal járnak, és a pusztán magánbefektetők számára nem elég vonzóak⁽¹⁹⁾. Az Eurostars program keretében nyújtott támogatással a közösségi fellépés több K+F-t végző kkv-t fog arra sarkallni, hogy magánfinanszírozást keressen innovatív termékek vagy szolgáltatások fejlesztéséhez.

3.5 A pénzügyi támogatással kapcsolatban meg kellene fontolni a K+F-befektetések után járó adómentességek bevezetését a tagállamokban, ez ugyanis még a legrosszabb eshetőségeket figyelembe véve is vonzó a befektetők számára, mivel legalább ezek a kedvezmények a hasznukra válnak. A kkv-k számára a hasznot a finanszírozás egy alternatív formája jelenti.

3.6 Ugyanakkor felmerülnek olyan aggályok, hogy a kkv-k jelentős része nem lesz képes részt venni a versenyképes innovációt támogató közösségi kezdeményezésben. Az Eurostars program keretében a jogosultsági kritérium a K+F-t végző kkv-k számára az, hogy a projektet javasoló kkv a forgalma vagy a teljesídhő-egyenérték legalább 10 %-át fordítsa kutatási tevékenységekre. Még ha ez a korlátozás csupán a projekt tesztelési partnerére vonatkozik is, ez számos kisvállalkozást meggátolhat abban, hogy innovatív projekteket terjesszen elő. Ily módon a program csak a már szilárd pozícióval rendelkező „high-tech” vállalkozásokat vonzza majd, amelyek a finanszírozás egyéb megfelelő formáihoz is hozzáférnek.

3.7 Ráadásul egyes EU országokban a K+F költségek igen gyakran egyéb működési költségekkel összevontan jelennek meg, és ezért nem azonosíthatók különállóan⁽²⁰⁾. Éppen ezért az OECD által alkalmazott K+F mutatók az innovatív kisvállalkozások esetében sokszor inadekvátan bizonyulnak, mivel a tevékenységek nem kodifikált tudásként jellemezhető és nehezen számszerűsíthető részét nem veszik figyelembe.⁽²¹⁾

3.8 Az OECD definíciója szerint a „high-tech szektort” azok az iparágak alkotják, amelyek K+F tevékenysége a forgalom több mint 4 %-át teszi ki. Ez a szektor még a legfejlettebb gazdaságok esetében is csak a GDP mintegy 3 %-át adja, ami azt jelenti,

⁽¹⁹⁾ „Az összeurópai private equity és kockázati tőke tevékenység éves áttekintése” 2004.

⁽²⁰⁾ Az EU 2007-es kutatás-fejlesztési eredménytáblázata, 20. o., a Közös Kutatási Központ (JRC) és a Kutatási Főigazgatóság (DG RTD) kiadványa.

⁽²¹⁾ H. Hirsch-Kreinsen: „Low technology”: Az innovációs politika egy elfeledett területe, Dortmundi Egyetem, Gazdasági és Társadalomtudományi Kar, 2006.3.15.; UAPME, „Az iparosok, kereskedők és kkv-k innovációs politikája felé”, 2004.10.27.

hogy a gazdasági tevékenységek 97 %-a és az innovatív eljárások döntő többsége az OECD által „mid-tech” vagy „low-tech” szektorokként definiált szektorokban valósul meg⁽²²⁾. Az adatok azt jelzik, hogy az innovatív vállalkozások jelentős részét kizárná az a feltétel, hogy a program támogatásához való hozzáférés 10 %-os kutatási-fejlesztési küszöbhez van kötve, ami nem segítené elő az európai kezdeményezés lényegét, az innovációhoz való pozitív hozzáállást.

3.9 Az EGSZB véleménye szerint tehát a projekteket a kiválóság és a program célkitűzéseivel való összhang alapján kellene kiválasztani, és a 10 %-os K+F küszöböt fel kell számolni.

3.10 Az Eurostars program másik követelménye, hogy a K+F-t végző kkv-knak képesnek kell lenniük a K+F tevékenység nagy részének elvégzésére. Az egyéb partnerekkel – köztük más kkv-kkal, helyi klaszterekkel, a program célkitűzéseiben osztozó nagyvállalkozásokkal, kutatóintézetekkel, egyetemekkel – való együttműködés nem kizáró ok. Ezenkívül a klaszter fogalmának azt is tartalmaznia kellene, hogy kutatási és fejlesztési alaptevékenységet végző kkv-kat kell telepíteni egyetemek, illetve felsőoktatási intézmények területére az egymás számára kölcsönösen hasznos együttműködés ösztönzése érdekében.

3.11 Ami az Eurostars programban részt vevő kkv-k hozzájárulását illeti, fontos világossá tenni, hogy a projekten belül a K+F költségek legalább 50 %-át a K+F-t végző kkv-knek kell együttesen viselniük. Ez a kritérium azonban számos piacorientált kkv-t kizár – meg kellene tehát fontolni a fenti küszöb 25 %-ra való csökkentését az Eurostars program féldős értékelésének időszakáig⁽²³⁾.

3.12 Tisztázásra vár továbbá, hogy milyen kapcsolat áll fent a program és a CIP (Versenyképességi és Innovációs Keretprogram) alá tartozó más pénzügyi eszközök között. A finanszírozási programnak rugalmasabb és a kkv-k igényeinek megfelelőbb formát kell adni, tekintetbe véve a kutatási és fejlesztési garantált pénzalapokkal kapcsolatos pozitív tapasztalatokat, tágabb üzleti perspektívákat biztosítva a vállalkozások számára.

3.13 A megfelelőbb – a reprezentatív kkv-szervezetekkel és az érdekeltkezők szélesebb körével folytatott rendszeres konzultáció mellett kialakított – keretszabályozás csökkenti a működési költségeket és kockázatokat, növeli a visszatérülést, fokozza a kockázati tőkeáramlást, és javítja a kockázati tőke piacok működését. Ez különösen előnyös lehet az innovatív kkv-k számára. A program kiegészíti a rendkívül korai kutatási fázisokban nyújtott állami finanszírozást, mielőtt a kutatás eredményei kereskedelmi opcióvá alakulnak.

⁽²²⁾ „A kézművesek, kereskedők és kkv-k innovációs politikája felé”, UEAPME, 2004.10.27.

⁽²³⁾ Európai Parlament, Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, A6-0064/2008.

3.14 Az Európai Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy intézkedéseket hoz a kockázati tőke alapok határokon átnyúló befektetéseinek ösztönzésére ⁽²⁴⁾. Európában a kockázati tőkepiac széttagozott, jelenleg 27 különböző működési környezetet foglalva magába. Ez negatívan hat mind a tőkebevonásra, mind pedig a beruházásokra.

3.15 Megfelelőbb környezetet kell tehát kialakítani a kockázati tőke befektetések számára, amely elősegíti, hogy a tagállamok ösztönzőket vezethessenek be a nemzetközi kutatási együttműködésbe irányuló magánberuházások számára ⁽²⁵⁾, és előmozdítja az induló fázis sikeres áthidalását célzó vállalkozás-támogatási szolgáltatások nyújtását a kkv-k számára.

4. Az Eurostars közös program megfelelőbb koordinálása

4.1 Az Eurostars program célja, hogy bármely szükséges technológiai, ipari, jogi, illetve szervezési keretek között segítse a kkv-kat egy széles körű európai tagállamközi együttműködés kialakításában az alkalmazott kutatás és innováció területén. A program tehát növelni fogja a K+F-t végző kkv-k képességét új és versenyképes termékek, eljárások és szolgáltatások piacra juttatására.

4.2 A projekt nemzetközi dimenziója kiküszöböli a párhuzamos innovációs erőfeszítéseket, és utat nyit a közös politikák elfogadásának, és az adminisztratív terhek csökkentését célzó gyors hatású fellépéseknek ⁽²⁶⁾. Az Eurostars program segítségével számos kkv részesülhet a nemzetközi együttműködés

előnyeiből, amennyiben képes megfelelő projekteket javasolni és közvetlenül irányítani. Az integrált projektek bevonását és a kiválósági hálózatokat azonban gondosan meg kell tervezni, elkerülve a projekt-részvétel kiegyensúlyozatlanságát.

4.3 A K+F támogatása mellett meg kell fontolni, hogyan támogathatják a kormányok az innovációt közvetlenebb módon, megfelelő infrastruktúra biztosításával. Számos kutatási „intézmény” – többek között egyesületek, kutatási szervezetek – áll rendelkezésre az innováció támogatására, különös tekintettel a kkv-kra. De ott vannak a tudományos parkok és üzletek, az inkubátorok, regionális és helyi önkormányzati szervek és a tudásátadás szervezetei. Ezek fontos támogatást nyújthatnak az induló high-tech kkv-k, de akár a hagyományosabbak számára is, amelyek innováció-alapú stratégiákban gondolkodnak. A szlovén elnökségnek és az azt követő francia elnökségnek nyomon kell követnie az Eurostar program uniós és nemzeti szintű koordinálását, optimális szinten tartva azt, és elkerülve a párhuzamos funkciók, illetve a meglévő kkv-ügynökségekkel kapcsolatos zűrzavar kockázatait.

4.4 Az EGSZB több alkalommal javasolta, hogy az EU strukturális alapjainak nagyobb részét kellene közös tudományos infrastruktúrák fejlesztésére fordítani, különös tekintettel a kkv-kra szabott infrastruktúrákra. Az Európai Beruházási Bank finanszírozásának e célra történő felhasználása rendkívül előnyösnek bizonyulhatna ⁽²⁷⁾.

Kelt Brüsszelben, 2008. május 29-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS

⁽²⁴⁾ A Bizottság a kockázati tőke alapok határokon átnyúló beruházásainak növelését célzó intézkedéseket javasol: IP/08/15, 2008.1.7.

⁽²⁵⁾ A kis és középvállalkozások gazdasági növekedésének finanszírozása – Európai többlettérték, COM(2006) 349, 2006.6.29.

⁽²⁶⁾ Az Európai Bizottság 2008-as javaslatai az adminisztratív terhek csökkentésére, MEMO/08/152 10.3.2008.

⁽²⁷⁾ HL C 256., 2007.10.27., 17. o. (HL C 65., 2006.3.17.), EGSZB 983/2007.